

kallerin desteklediği bir iktidarın Ermenistan'da hâkimiyeti ele geçirmesi söz konusu olursa; yani, böyle bir liderliğin iktidara gelmesi söz konusu olursa, Karabağ meselesinin, transkafkasya bölgesinde, yeniden gündemin belki en önde gelen maddelerinden biri haline gelmesi mümkündür.

Burada, şunu sizlere aktarmak istiyorum: Ter Petrosyan da, 1988'de Ermenistan siyasetine geldiğinde, Ermeni probleminde, Ermeni siyasetinde tırmanırken Karabağ'ı kullanmıştır; çok radikal bir yöneticiydi; fakat, daha sonra, Ermenistan'ın giderek Kafkasya'da yalnızlığa itildiğini görmüştür, petro-politik konusunda Azerbaycan'ın merkeze, yani Bakı'nın merkeze oturduğunu görmüştür, Ermenistan'daki ekonomik zorlukların giderek arttığını görmüştür. Hemen örneklemek için söylüyorum; Ermenistan ekonomisinin 1996'daki büyüme oranı yüzde 6 iken, geçen yıl, yani 1997'de büyüme oranı yüzde 2,5'e inmiştir. Bir başka boyut da şudur: Nüfusu 3,2 milyon olan Ermenistan'dan, son beş yıl içerisinde, savaş nedeniyle, ekonomik zorluklar nedeniyle, yetmezlikler nedeniyle, 300 küsur bin insan, potansiyel emek sarf edebilecek bu işgücü, Ermenistan'ın dışına çıkmıştır. Bütün bunlar, Ermenistan'da, Petrosyan Hükümetini, Petrosyan yönetimini, "bugün uzlaşmazsak, yarın çok daha kötü şartlarda uzlaşacağız" noktasına getirmiştir. Ben inanıyorum ki, Petrosyan'ın yerine Koçaryan'ın ya da başkasının -Manukyan olabilir, kuvvetli adaylardan birisi de odur- gelmesi durumunda da, yine, önümüzdeki dönemde -yani, iki yıl sonra, üç yıl sonra, beş yıl sonra- onların da geleceği nokta, Petrosyan'ın geldiği noktadır. Ermenistan açısından başka çaresi yoktur; çünkü, Ermenistan'ı destekleyen Fransa'daki, Amerika'daki diaspora, başlangıçta, Ermenistan'ın, bir anlamda İsrail'in Ortadoğu'daki durumuna benzer bir Kafkasya pozisyonu yaratabileceğini zannetti; ama, Ermenistan, bugün, o noktada değil ve olması da mümkün değil; Türkiye ile uzlaşmak, Türkiye ile ekonomik ilişkilerini açmak zorunda; Azerbaycan ile uzlaşmak, Azerbaycan ile ekonomik ilişkilerini ve enerji darboğazını açmak noktasında, endüstrisini büyütmek noktasında uzlaşmak zorunda.

Bütün bunları bilen ve izleyen bir arkadaşınız olarak söylüyorum ki, eminim, yeni gelecek yönetim de Azerbaycan ile uzlaşmak zorunda kalacak; ama, zaman kaybı olacak. Gönlümüz, dileğimiz şudur ki, Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki bu problem, en kısa zamanda, Minsk Grubunun önerdiği 6+2 formülüne uygun olarak gerçekleşsin; böylece -biraz önce değerli milletvekili arkadaşımızın söylediği- 1,2 milyona ulaşan kaçkınlar, yani göçmenler yurtlarına dönme imkânını bulsunlar; isteğimiz bu yönde ve Azerbaycan-Ermenistan sorununun çözümlenmesiyle de bölgede istikrar ortaya çıksın, Türkiye'nin amaçladığı transkafkasya enerji otoyolu, ulaşım otoyolu, telekomünikasyon otoyolu, doğal gaz, petrol otoyolları bu istikrarlı ortamda gerçekleşsin ve bölgeyi oluşturan ülkeler, buldukları bölgelerde, bu olaya katkıları oranında bu istikrar ve ekonomik gelişmenin getirdiği refahtan yararlansınlar. Gönlümüz bunu diliyor; Hükümet olarak da bu yönde politikalarımızı devam ettiriyoruz, gelecekte de yine devam ettireceğiz.

Bu bilgileri sizlere aktarmak istedim; teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

3. – *Manisa Milletvekili Yahya Uslu'nun, Ege ekici tütün piyasasına ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Ege ekici tütün piyasası hakkında, Manisa Milletvekili Sayın Yahya Uslu'nun.

Buyurun Sayın Uslu. (DYP sıralarından alkışlar)

YAHYA USLU (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Yıllardır, Ege ekici tütün piyasası, şubat ayı ortalarında hükümetler tarafından açılmıştır, hiçbir zaman bu tarihleri geçmemiştir. Bu yıl, hâlâ ne zaman açılacağı belli değil. Mart ayı içerisinde